

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

21.11.2019 nr LVK-O-0226

Sihtasutuse Tartu 2024 asutamine

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 24 ja § 35 lõiked 1 ja 3, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Asutada Sihtasutus Tartu 2024, asukohaga Tartu (aadress Raekoja plats 12, Tartu).
2. Sihtasutuse Tartu 2024 asutaja on Tartu linn (Tartu Linnavalitsus, registreerimisnumber 75006546, Raekoja plats 1a, Tartu).
3. Sihtasutusele Tartu 2024 antakse asutamisel 5000 eurot.
4. Sihtasutuse Tartu 2024 juhatuse liige selle asutamisel on Erni Kask (isikukood 37908275227), tähtajaga 6 kuud, juhatuse liige kutsutakse tagasi varem, kui konkursiga leitakse uus juhatuse liige varem. Tartu Linnavalitsusel korraldada hiljemalt 6 kuu jooksul Sihtasutuse Tartu 2024 asutamisest avalik konkursid juhatuse liikme leidmiseks.
5. Sihtasutuse nõukogu liikmed on:
  - 5.1. Margus Kasterpalu (isikukood 36104162711);
  - 5.2. Urmas Klaas (isikukood 37103172726);
  - 5.3. Aadu Must (isikukood 35103252714);
  - 5.4. Anneli Saro (isikukood 46809052723);
  - 5.5. Tiit Toots (isikukood 37908106529).
6. Sihtasutuse majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.
7. Kinnitada Sihtasutuse Tartu 2024 põhikiri vastavalt lisale.
8. Otsus jõustub 6. detsembril 2019. a.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 21.11.2019 istungi protokoll nr 79**

Ettekandja: **Urmas Klaas**

Sihtasutuse Tartu 2024 põhikiri

1. Sihtasutuse nimi on Sihtasutus Tartu 2024.
2. Sihtasutuse asukoht on Tartu linnas.
3. Sihtasutuse eesmärgid on:
  - 3.1. valmistada ette Tartu linna Euroopa kultuuripealinnaks olemine aastal 2024;
  - 3.2. töötada välja ja viia koostöös teiste kultuurikorraldajatega ellu kultuuripealinna kultuuriprogramm;
  - 3.3. juhtida ja ellu viia kultuuripealinna turundus- ning kommunikatsiooniprogramm;
  - 3.4. hoida ülevaadet kultuuripealinna tegevuste rahastamisest ja koordineerida erinevate kultuuripealinna tegevustes osalejate tegevusi;
  - 3.5. toimida kultuuripealinna rahaliste vahendite hankija, hoidja ning kultuurikorraldajatele vahendajana;
  - 3.6. koondada kultuuripealinna elluviimisega seotud aruandlus ning pärast sündmuste elluviimist anda tehtule tagasisivaatav hinnang.
4. Sihtasutuse eesmärkide täitmisel lähtutakse sihtasutuse asutamise ajal olemasolevast Tartu linna Euroopa kultuuripealinnaks kandideerimiseks koostatud kandideerimisraamatust "Ellujäämise kunstid" ("Arts of Survival") niivõrd, kui võrd muutuvad asjaolud ei tingi vajadust tegevuste ajakohastamiseks.
5. Sihtasutusel on üks juhatuse liige. Asutamisel määratud juhatuse liikme volituste kestus ja tagasikutsumise kord määratakse asutamisotsuses. Sihtasutuse nõukogu määrab juhatuse liikme ametisse viieks aastaks ning sõlmib temaga juhatuse liikme lepingu. Juhatuse liikme võib nõukogu tagasi kutsuda ainult mõjuval põhjusel, mis on eelkõige kohustuste olulisel määral täitmata jätmine või võimetus sihtasutust juhtida.
6. Sihtasutusel on viis nõukogu liiget, nõukogu liikmed määrab Tartu Linnavalitsus viieks aastaks, arvestades esitatud ettepanekuid. Nõukogu liikmetest vähemalt kolm peavad olema kultuurivaldkonnas tunnustatud isikud. Ettepanek nõukogu liikmete määramiseks tehakse järgmiselt:
  - 6.1. ühe nõukogu liikme määramiseks teevad ettepaneku Tartu Ülikool, Eesti Maaülikool ja Kõrgem Kunstikool Pallas;
  - 6.2. ühe nõukogu liikme määramiseks teevad ettepaneku kultuuripealinna tegevustesse kaasatud Lõuna-Eesti omavalitsused, kes allkirjastasid 29. aprillil 2019. a hea tahte lepingu;
  - 6.3. ühe nõukogu liikme määramiseks teeb ettepaneku kultuuriminister;
  - 6.4. ühe nõukogu liikme määramiseks teeb ettepaneku Tartu Linnavolikogu;
  - 6.5. ühe nõukogu liikme määramiseks teeb ettepaneku Tartu Linnavalitsus.Tartu Linnavalitsus võib nõukogu liikme igal ajal sõltumata põhjusest tagasi kutsuda.
7. Sihtasutuse nõukogu:
  - 7.1. määrab sihtasutusele audiitori ning otsustab audiitori volituste kestuse;
  - 7.2. määrab juhatuse liikmele makstava tasu ja muud hüvitised;
  - 7.3. kiidab heaks juhatuse liikme ettepaneku sihtasutuse töötajate koosseisu kohta;
  - 7.4. kiidab heaks sihtasutuse taotluse Tartu linna eelarvest ja riigieelarvest toetuse saamiseks või muust rahastusallikast sihtasutuse eesmärkide täitmiseks rahaliste vahendite taotlemiseks;
  - 7.5. vaatab läbi ja kiidab heaks sihtasutuse järgneva kalendriaasta eelarve;

7.6. kuulab igal aastal ära põhikirja punktis 8 nimetatud kultuuriprogrammi ning turundus- ja kommunikatsiooni teemal nõuandva kogu kokkuvõtte tehtust ning ülevaate järgmise perioodi tegevustest;

7.7. teeb muud otsused, mida nõukogu peab seaduse kohaselt tegema.

8. Lisaks nõukogule moodustatakse sihtasutuse eesmärkide täitmiseks sihtasutuse juurde nõuandvad kogud kultuuriprogrammi planeerimiseks, turundus- ja kommunikatsiooni ning finants- ja haldusküsimuste lahendamiseks.

9. Sihtasutusel on õigus anda kultuuripealinna kultuuriprogrammi ja seda toetavate tegevuste elluviimiseks toetusi juriidilistele isikutele sihtasutusele selleks antud rahaliste vahendite arvelt. Toetuste andmise korra kehtestab Tartu Linnavolikogu.

10. Pärast sihtasutuse registrisse kandmist võib sihtasutuse põhikirja muuta sihtasutuse asutaja. Põhikirja muudatused kinnitab Tartu Linnavolikogu.

11. Asutajal on õigus sihtasutus lõpetada, kui kultuuripealinna sündmused ning sellega kaasnenud aruandlus on esitatud ning puudub vajadus sihtasutuse tegevuse jätkamiseks või muul juhul, kui sihtasutuse eesmärgi täitmiseks puudub soov või vajadus.

12. Sihtasutuse likvideerimisel antakse allesjäänud vara Tartu linnale. Sihtasutuse likvideerija on juhatuse liige, kui asutaja ei otsusta teisiti.

Õiend

Tartu Linnavolikogu Otsuse "Sihtasutuse Tartu 2024 asutamine" juurde

28. augustil 2019. a otsustas Euroopa Liidu institutsioonide ja organite valitud rahvusvaheline sõltumatu ekspertkomisjon nimetada Tartu 2024. aasta Euroopa kultuuripealinnaks. Sellele eelnes kahe aasta pikkune kandidatuuriperiood - Tartu linnavolikogu otsustas taotleda Tartule 2024. aasta Euroopa kultuuripealinna tiitlit 14. septembri 2017. a [otsusega nr 499](#).

Vastavalt Euroopa kultuuripealinnade meetme reeglitele ning ekspertkomisjonile esitatud Tartu 2024 taotlusele algavad tööd Tartu kui Euroopa kultuuripealinna kultuuri- ja haridusprogrammi, turundus- ja kommunikatsiooni- ning rahastusplaanide elluviimiseks nii ruttu kui võimalik, hiljemalt 2020. aastal.

Euroopa Komisjon ootab Tartu linnalt senise kandidatuurimeeskonna ümberkujundamist Euroopa kultuuripealinna elluviivaks organisatsiooniks, millel on ressursid eesmärkide täitmiseks ning loominguiline sõltumatus. Selleks asutab Tartu linn sihtasutuse Tartu 2024, mille eesmärgid on:

- 1) valmistada ette Tartu linna Euroopa kultuuripealinnaks olemine aastal 2024;
- 2) töötada välja ja viia koostöös teiste kultuurikorraldajatega ellu kultuuripealinna kultuuriprogramm;
- 3) juhtida ja ellu viia kultuuripealinna turundus- ning kommunikatsiooniprogramm;
- 4) hoida ülevaadet kultuuripealinna tegevuste rahastamisest ja koordineerida erinevate kultuuripealinna tegevustes osalejate tegevusi;
- 5) toimida kultuuripealinna rahaliste vahendite hankija, hoidja ning kultuurikorraldajatele vahendajana;
- 6) koondada kultuuripealinna elluviimisega seotud aruandlus ning pärast sündmuste elluviimist anda tehtule tagasisivaatav hinnang.

Kandideerimine Euroopa kultuuripealinnaks

Tartu linnavolikogu otsustas 14. septembri 2017. a otsusega nr 499 taotleda Tartule 2024. aasta Euroopa kultuuripealinna tiitlit. Vajalike tegevuste koordineerimiseks ja elluviimiseks alustas 2018. aasta alguses linnavalitsuse kultuuriosakonna koosseisus tööd Tartu 2024 kandidatuurimeeskond.

2018. aastal koostas meeskond konkursi eelvooru taotluse kunstilise kontseptsiooni pealkirjaga "Ellujäämise kunstid" ("Arts of Survival"). Taotlus sisaldas kontseptsiooni avavat kultuuri- ja haridusprogrammi ning turundus- ja kommunikatsiooni-, juhtimis- ning eelarvestrateegiaid. Taotluse koostamiseks korraldati ümarlaudu, fookusgrupi kohtumisi, ekspertintervjuusid, foorumeid, avalikke arutelusid ja teavitustegevusi, kaasati väliseksperite jne. 2018. aasta oktoobris esitles kandidatuurimeeskond valminud eelvooru taotlust ehk kandidatuuriraamatut Euroopa Liidu institutsioonide ja organite valitud rahvusvahelisele sõltumatule ekspertkomisjonile, kes valis Tartu konkursi lõppvooru.

2019. aastal töötas Tartu 2024 kandidatuurimeeskond eelvooru taotluse ja žürii tagasiside põhjal välja saajaleheküljelise lõppvooru taotluse. Võrreldes eelvooriga täiendati kõiki taotluse peatükke, eriti aga põlvkondade- ja valdkondadeülest kultuuriprogrammi, võimalikke välispartnerlusi ja kultuurikorralduslikke koolitustegevusi, kultuuris vähem osalevate gruppide kaasamise kavasad ning Tartu kui võimaliku Euroopa kultuuripealinna seire- ja hindamissüsteeme.

Ühtlasi korraldas kandidatuurimeeskond kaasamis- ja teavitustegevusi Tartu kultuuri- ja ettevõtlussündmustel, linnaruumis, Lõuna-Eestis ning internetis. Kokku osales eel- ja lõppvooru taotluste koostamises otseselt (aruteludes ideid ja teavet pakkudes ning muul moel kaasa aidades) vähemalt tuhat inimest.

27. augustil 2019. a korraldas Tartu 2024 kandidatuurimeeskond Euroopa kultuuripealinnade ekspertkomisjonile kaheksatunnise hindamisreisi Tartu linnas, mille käigus kohtusid komisjoni liikmed eri sektorite ja valdkondade esindajatega Tartust ja Lõuna-Eestist. 28. augustil 2019. a kaitses kandidatuurimeeskond taotlust kultuuriministeriumis, mille järel otsustas ekspertkomisjon nimetada Tartu 2024. aasta Euroopa kultuuripealinnaks.

Tartu Kultuuristrateegia KU30

Ühes otsusega kandideerida Euroopa kultuuripealinnaks algatas linnavolikogu 2017. aasta septembris ka Tartu pikaajalise kultuuristrateegia KU30 koostamise. Üheksa kuud hiljem kinnitati valminud strateegia volikogu 28. juuni 2018. a [määrusega nr 31](#).

Kultuuristrateegia visioon on, et "Tartu on aastal 2030 avatud, julge ja sõbralik kultuurilinn". Kultuur on linnas arengu eestvedaja ja heaolu looja: "Tartus on 2030. aastal mitmekesine haridus-, teadus- ja kultuurielu ning palju rahvusvahelise kõlapinnaga sündmusi. Loomemajandusel on suur osakaal linna majandusel, seda toetavad haridus- ja kultuurivõrgustikud. Tähtis on kogukonnatunne ning side looduse ja varasema kultuurimäluga."

Tartu kui kultuurilinna maine on strateegia järgi linna arendamist väärt konkurentsieelis.

Tartu kui 2024. aasta Euroopa kultuuripealinna eel- ja lõppvooru taotlused ja neis esitatud programmid lähtuvad suures osas mainitud KU30 visioonist, eesmärkidest ja tegevustest ning nende elluviimine toetab kultuuristrateegia täitmist.

Laiemalt toetab SA Tartu 2024 tegevus ja Euroopa kultuuripealinna elluviimine Tartu linna arengustrateegiat 2030, mille visiooni järgi "Tartu on tegusate, loovate ja õnnelike inimeste linn. Tartu on ülikoolilinn, Eesti vaimupealinn ja nooruselinn, nutika ettevõtluskeskkonnaga teenuskeskus. Inspireeriv, unikaalse kultuuripärandiga, looduslähedane ja turvaline linn ning atraktiivne reisisiht." Tartu 2024 kultuuri- ja haridusprogrammi, turundus- ja kommunikatsiooni ja muude tegevuste edukas elluviimine toetab mitmeid Tartu 2030 strateegia allvisioone, eesmärke ja strateegilisi tegevussuundi, näiteks maine ja turismi osas.

Koostöö Lõuna-Eestiga

Tartu linn kandideeris Euroopa kultuuripealinna tiitlile koos Lõuna-Eestiga. 2018. aasta jaanuaris alanud läbirääkimised Lõuna-Eesti omavalitsustega päädisid sellega, et 30. aprillil 2019. a sõlmisid Tartu linn ja 19 Lõuna-Eesti omavalitsust hea tahte koostöölepingu. Selle kohaselt teevad omavalitsused koostööd nii edukaks kandideerimiseks kui tiitlivõidu korral taotluse elluviimiseks. Koostöölepingust lähtuvalt on Tartu linn teinud ka ettepaneku, et hea tahte lepingu osalised esitaksid ühe SA Tartu 2024 nõukogu liikme kandidaadi.

Sihtasutusel Tartu 2024 on juhtiv roll ka Tartu linna ja teiste omavalitsuste koostöö edasisel koordineerimisel, et viia võimalikult edukalt ellu Euroopa kultuuripealinna kultuuri- ja haridusprogramm, turundus-, kommunikatsiooni- ja rahastusplaanid Lõuna-Eestis.

Euroopa kultuuripealinna elluviimine

2024. aasta Euroopa kultuuripealinn on võimalus, mille edukas elluviimine suurendab lisaks Tartule ja Lõuna-Eestile kogu Eesti Vabariigi rahvusvahelist nähtavust ja tähtsust.

Euroopa kultuuripealinn Tartus ja Lõuna-Eestis teostub era-, avaliku ja kolmanda sektori ulatuslikus koostöös. Tartu linna asutataval sihtasutusel Tartu 2024 on juhtiv roll erinevate kultuuripealinnas osalejate tegevuste koordineerimisel.

Jätkuna juba Euroopa kultuuripealinnaks kandideerimise ajal väljakujunenud heale koostööle on kavas kaasata eri võtmepartnerite ja valdkondade esindajaid ka SA Tartu 2024 nõukogusse ning täiendavatesse nõuandvatesse kogudesse, mis aitavad tagada ressursse sihtasutuse eesmärkide täitmiseks ning loominguulist sõltumatust, samuti lahendada kultuuriprogrammi, turundus- ja kommunikatsiooni- jm küsimusi.

Vastavalt Euroopa kultuuripealinnade meetmele ning ekspertkomisjonile esitatud Tartu 2024 taotlusele algavad tööd Tartu kui Euroopa kultuuripealinna kultuuri- ja haridusprogrammi, turundus- ja kommunikatsiooni- ning rahastusplaanide elluviimiseks nii ruttu kui võimalik ehk hiljemalt 2020. aastal. Seega on tiitliaasta 2024 vähemalt neli aastat kestnud ettevalmistuste kõrgpunkt.

Euroopa kultuuripealinna programmid ja plaanid, mida viib ellu SA Tartu 2024 koos partneritega eri sektoritest, on kavandatud looma elanikkonna erinevatele gruppidele täiendavaid eneseteostusvõimalusi, tõstma Tartu linnaruumi ja piirkonna kultuuri atraktiivsust seniste ning võimalike tulevaste elanike silmis, kasvatama linna mainet ja atraktiivsust turistide ning investorite silmis, toetama transpordihenduste arendamist Tallinna ja teiste lähiriikide pealinnadega.

Euroopa kultuuripealinna edukas elluviimine avaldab kõige tõenäolisemalt positiivset mõju järgmistes majanduse tegevusalades: kunst, meelelahutus ja vaba aeg, majutus ja toitlustus, info ja side, hulgi- ja jaekaubandus, haridus, kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus, avalik haldus. Kaudsemalt võib kultuuripealinna tegevuste edukas elluviimine avaldada positiivset mõju ehitusele, kinnisvaraalsele tegevusele, veondusele ja laondusele, finants- ja kindlustustegevusele, haldus- ja abitegevustele ning tervishoiule ja sotsiaalhoolekandele.

SA Tartu 2024 üks eesmärke on korraldada ka Euroopa kultuuripealinna erinevate kultuuriliste, sotsiaalsete ja majanduslike mõjude seire, et anda pärast sündmuste elluviimist tehtule tagasivaatav hinnang.

Enne 2024. aastat jälgib Euroopa Komisjon pidevalt kultuuripealinna ettevalmistusi ning vajadusel antakse ka soovitusi, milliseid samme tuleks veel astuda.

Euroopa kultuuripealinna tegevuseelarve rahastamine

Euroopa kultuuripealinna tegevuseelarveks on kavandatud perioodil 2020-2026 kokku 24,5 miljonit eurot. SA Tartu 2024 tegutseb nende rahaliste vahendite hankija, hoidja, vahendaja ning rakendajana.

Euroopa kultuuripealinna tegevuseelarve kulud on kavandatud jaotuma perioodil 2020-2026 valdkonniti järgnevalt: 63% kultuuri- ja haridusprogramm, 20% turundus- ja kommunikatsiooniprogramm, 17% töötasud, üldkulud, halduskulud.

Euroopa kultuuripealinna kavandatud rahastajad perioodil 2020-2026 on:

Eesti riik* - 10 000 000 eurot

Tartu linn - 10 000 000 eurot

Lõuna-Eesti omavalitsused - 1 500 000 eurot

Erasektor - 1 500 000 eurot

Euroopa Liit - 1 500 000 eurot

* Eesti riik toetab Tartu kultuuripealinna programmi samaväärselt kohaliku omavalitsuse toetuse ja teiste finantsallikatega kuni 10 miljoni euro ulatuses.

Lisaks eelarve projektis kavandatud välisrahastusele on võimalik saada Euroopa Komisjonilt kultuuripealinnale täiendavalt pooleteise miljoni euro suurune Melina Mercouri auhind. See määratakse kultuuripealinnale, kui kõik ettevalmistused sujuvad plaanipäraselt.